

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
УНІВЕРСИТЕТ ВАТЕРЛОО, ОНТАРІО, КАНАДА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ АКАДЕМІЇ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛДОВИ
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ЧЕХІЯ
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ОСВІТИ, ШКОЛА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ,
ФЕДЕРАЛЬНИЙ КОЛЕДЖ ОСВІТИ, НІГЕРІЯ
РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРИ СНУ ІМ. В. ДАЛЯ
АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СНУ ІМ. В. ДАЛЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

**ІХ Міжнародної науково-практичної конференція
«Обліково-аналітичне та організаційно-економічне
забезпечення розвитку регіону»**

**30 квітня 2026 року
м. Київ**

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
VOLODYMYR DAHL EAST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
SUMY STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY NAMED AFTER A.S. MAKARENKO
UNIVERSITY OF WATERLOO, ONTARIO, CANADA
NATIONAL INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH, ACADEMY OF ECONOMIC
STUDIES OF MOLDOVA
UNIVERSITY OF WEST BOHEMIA, CZECH REPUBLIC
OFFICE OF BUSINESS EDUCATION, VOCATIONAL SCHOOL, FEDERAL COLLEGE OF
EDUCATION, NIGERIA
RESOURCE CENTRE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AT
VOLODYMYR DAHL EUNU
ANALYTICAL CENTER OF VOLODYMYR DAHL EUNU

COLLECTION OF RESEARCH ARTICLES

IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

“ACCOUNTING, ANALYTICAL, ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF THE REGION”

April 30, 2026

Kyiv

KYIV, 2026

Збірник наукових праць за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону» (30 квітня 2026 року, м. Київ). [Електронне видання]. – Київ: [Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля], 2026. – 347 с.

Видається за рішенням Вченої ради факультету економіки та управління Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, протокол № 9 від 26 травня 2026 р.

Редакційна колегія:

Клюс Ю. І.	д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування СНУ ім. В. Даля, голова організаційного комітету конференції
Галгаш Р. А.	д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи, економіки та розвитку СНУ ім. В. Даля
Десятнюк О. М.	д.е.н., професор, ректор ЗУНУ
Заблодська І. В.	д.е.н., професор, директор Луганської філії ДУ «Інститут економіко-правових досліджень ім. В. Мамутова НАН України»
Дивак М. П.	д.т.н., професор, проректор з наукової роботи ЗУНУ
Коруц У. З.	д.юр.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Острроверхов В. М.	к.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Івченко Є. А.	д.е.н., професор, декан факультету економіки і управління СНУ ім. В. Даля
Крисоватий А. І.	д.е.н., професор, голова Вченої ради ЗУНУ, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ
Коцур А. С.	к.е.н., доцент, декан факультету економіки і управління ЗУНУ
Кізіма А. Я.	к.е.н., доцент, декан факультету фінансів та обліку ЗУНУ
Грибінча К.	PhD, старший науковий співробітник, Національний інститут економічних досліджень Академії економічних досліджень Молдови
Креховська М.	декан економічного факультету, завідувач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку, Західночеський університет, Чехія
Ольшанський О. В.	д.н. з держ. упр., професор, завідувач кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
Семененко І. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
Буяк Л. М.	д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики ЗУНУ
Панасюк В.М.	д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри аудиту ЗУНУ
Кириленко О. П.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ
Птащенко О. В.	д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики ЗУНУ
Манухіна М. Ю.	к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування СНУ ім. В. Даля
Швець Н. В.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля, відповідальний секретар конференції
Шулюк Б.С.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Зм. С. І. Юрія ЗУНУ
Ткачик Ф.П.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ

Редакційна колегія не завжди поділяє думки авторів. За зміст наукових праць та достовірність наведених фактів і статистичних даних відповідальність несуть автори та наукові керівники молодих вчених. Матеріали подано в авторській редакції.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

ЗМІСТ

Тематичний напрям 1 ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО, КОНТРОЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

<i>Буяк Л., Шухманн В.</i> БЛОКЧЕЙН ЯК ІНФРАСТРУКТУРНА ОСНОВА ТОКЕНІЗАЦІЇ АКТИВІВ І ЦИФРОВИХ ФІНАНСІВ	9
<i>Жукевич С. М., Шеремета В. В.</i> ЕЛЕКТРОННІ РОЗРАХУНКИ З КОНТРАГЕНТАМИ ЯК ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	11
<i>Зайцев Ю. О.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ	18
<i>Касаткіна М. В.</i> ГАЛУЗЕВА СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ.....	21
<i>Кириленко О. П., Костів М. В.</i> ПРИЧИНИ БЮДЖЕТНОГО ДЕФЦИТУ	27
<i>Levkovets N. P.</i> FINANCIAL REPORTING AS A STRATEGIC INFORMATION BASE FOR ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY	30
<i>Лихобаба М. С., Дехтяр Н. А.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИНАМІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКСПОРТУ ІТ-ПОСЛУГ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	35
<i>Манухіна М. Ю., Джемела І. В.</i> ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	41
<i>Манухіна М. Ю., Сєдашов М. О.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	46
<i>Мельнік М. А.</i> ОЦІНКА ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	51
<i>Ostroverkhov V. M.</i> HUMAN POTENTIAL AS A DETERMINANT OF THE STRATEGIC SUSTAINABILITY OF AN ENTERPRISE	57
<i>Пряхіна В. Є.</i> МЕХАНІЗМ МІЖНАРОДНОГО ОБМІНУ ФІНАНСОВОЮ РОЗВІДУВАЛЬНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ В ДІЯЛЬНОСТІ EGDMONT GROUP	60
<i>Птащенко Л. В.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	64
<i>Пунда А. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОГО АУДИТУ	67
<i>Пчелинська Г. В.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІМПОРТУ БІОПАЛИВА З УКРАЇНИ ДО НІМЕЧЧИНИ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС.....	70
<i>Romanuyuta E.</i> THE ROLE OF THE INTERNET OF THINGS IN THE MODERNIZATION OF LOGISTICS SYSTEMS	75

Прийдак Т. Б., Олексащенко Я. С., Кабайлова М. В. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПОДАТКОВІ РИЗИКИ ВИПЛАТИ ДИВІДЕНДІВ У ТОВАРИСТВАХ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ 138

Хома Н. Г. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МІЖВІДОМЧОМУ ОБМІНІ ПОДАТКОВИМИ ДАНИМИ..... 141

Хома Н. Г., Цинайко С. П. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ АВТОРИЗАЦІЇ ВІДШКОДУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ..... 146

Хома Н. Г., Цинайко С. П. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК..... 152

Тематичний напрям 4

УПРАВЛІННЯ РІЗНОРІВНЕВИМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Архипов П. ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВОЮ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВ 158

Бондарчук А. О., Бочковська Д. С., Гаврилюк Р. Р. ІНСТРУМЕНТИ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ КРИЗИ..... 162

Бородіна О. А. ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У РЕАЛІЗАЦІЇ АКТУАЛЬНИХ ПРАКТИК КРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ 167

Букаша С. А., Овсечкіна О. А. ВПЛИВ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА КУПІВЕЛЬНУ ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧІВ ТА МАРКЕТИНГОВІ РІШЕННЯ ПРОДАВЦІВ 172

Бурко Я. В. БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ДРАЙВЕР ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ..... 176

Гльоза А. П., Костюк О. В., Могиль Д. О. ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ 186

Desyatnyuk O. M., Ptashchenko O. V. FINANCIAL RISKS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN CONDITIONS OF ECONOMIC INSTABILITY 193

Качмарський І. В. СТРАТЕГІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ 196

Кириленко С. В. ПЕРСОНАЛ ТА СТРАТЕГІЧНА СТІЙКІСТЬ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ 200

Кривенко А. М., Бучнів М. М. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЦЕНТРУ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ АРМІЇ СПАСІННЯ, PESTĪŠANAS ARMĪJA, RĪGA)..... 203

Kryvitskyu V. THE ROLE OF DIGITAL PLATFORMS IN TRANSFORMING CUSTOMS ACTIVITIES..... 209

Крисоватий І. А. АГРАРНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ 211

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Хома Н. Г., к.фіз.-мат.н., доцент

Західноукраїнський національний університет

Цинайко С. П., здобувач передвищої освіти

ВСП «ФКЕПІТ» Західноукраїнський національний університет

Анотація. Досліджено особливості використання інформаційних систем у процесі адміністрування податку на прибуток підприємств в умовах цифровізації економіки. Обґрунтовано значення сучасних інформаційних технологій як ключового інструменту підвищення ефективності податкового контролю, автоматизації обробки даних та мінімізації ризиків ухилення від оподаткування. Проаналізовано роль електронних сервісів у забезпеченні прозорості взаємодії між платниками податків і контролюючими органами, а також охарактеризовано основні інформаційні системи, що функціонують в Україні. Визначено переваги їх застосування для держави та бізнесу, зокрема зниження адміністративного навантаження, підвищення якості аналітики та оптимізацію контрольних процедур. Розглянуто використання сучасних технологій обробки даних, таких як Big Data та машинне навчання, у податковому адмініструванні. Особливу увагу приділено впровадженню ризик-орієнтованого підходу та інтеграції інформаційних систем з іншими базами даних. Визначено основні виклики, пов'язані з кібербезпекою, цифровою грамотністю та необхідністю технологічного оновлення. Окреслено перспективи розвитку інформаційних систем у сфері оподаткування з урахуванням міжнародних тенденцій.

Ключові слова: інформаційні системи, інформаційно-комунікаційні технології, оподаткування, прибуток, міжвідомчий обмін податковими даними.

Abstract. The study examines the features of using information systems in the administration of corporate income tax in the context of economic digitalization. It substantiates the importance of modern information technologies as a key tool for increasing the efficiency of tax control, automating data processing, and minimizing the risks of tax evasion. The role of electronic services in ensuring transparency in the interaction between taxpayers and regulatory authorities is analyzed, and the main information systems operating in Ukraine are characterized. The advantages of their application for the state and businesses are identified, including the reduction of administrative burden, improvement of analytical quality, and optimization of control procedures. The use of modern data processing technologies, such as Big Data and machine learning, in tax administration is considered. Particular attention is paid to the implementation of a risk-based approach and the integration of information systems with other databases. The main challenges related to cybersecurity, digital literacy, and the need for technological modernization are identified. The prospects for the development of information systems in the field of taxation are outlined, taking into account international trends.

Keywords: information technology, digitalization, interdepartmental exchange of tax data.

Адміністрування податку на прибуток підприємств є одним із ключових напрямів діяльності податкових органів у сучасних умовах розвитку економіки та державного управління. В умовах цифровізації суспільства та глобалізації економічних процесів ефективність податкового адміністрування дедалі більше залежить від рівня впровадження інформаційних технологій. Саме вони забезпечують можливість автоматизації збору, обробки та аналізу даних, здійснення контролю за повнотою та своєчасністю сплати податків, а також мінімізацію ризиків ухилення від оподаткування. Відповідно до норм Податкового кодексу України, податкові органи мають забезпечувати належний рівень адміністрування податків, що неможливо без використання сучасних інформаційних систем [1].

Інформаційні системи відіграють фундаментальну роль у забезпеченні ефективного функціонування податкової системи. Їх застосування дозволяє значно оптимізувати процеси взаємодії між платниками податків та контролюючими органами. Передусім це стосується автоматизації процедур подання, прийому та обробки податкової звітності. Використання електронних сервісів дає змогу суттєво скоротити час обробки документів, зменшити навантаження на працівників податкових органів та мінімізувати кількість технічних і логічних помилок у звітності. Як зазначають науковці, автоматизація податкових процесів є необхідною умовою підвищення ефективності фінансового управління на рівні держави [7].

Крім того, інформаційні системи забезпечують реалізацію аналітичної функції податкового адміністрування. Завдяки використанню сучасних програмних рішень податкові органи отримують можливість здійснювати багатофакторний аналіз податкових надходжень, оцінювати поведінку платників податків, виявляти аномалії у фінансово-господарській діяльності підприємств та формувати відповідні управлінські рішення. Це особливо важливо в умовах зростання обсягів інформації, яка потребує швидкої та якісної обробки. Використання аналітичних інструментів дозволяє не лише реагувати на вже виявлені порушення, а й прогнозувати потенційні ризики.

Важливим аспектом є також забезпечення прозорості податкових процесів. Електронні інформаційні системи створюють відкритий інформаційний простір, у якому платники податків мають можливість отримувати актуальну інформацію про стан своїх розрахунків із бюджетом, подавати звітність, отримувати консультації та довідкову інформацію. Це сприяє підвищенню рівня довіри до податкових органів та формуванню партнерських відносин між державою і бізнесом [2].

В Україні функціонує низка інформаційних систем, що забезпечують адміністрування податку на прибуток підприємств. Одним із ключових інструментів є електронний кабінет платника податків, який виступає основним каналом взаємодії між платниками та податковими органами. Через цей сервіс суб'єкти господарювання можуть подавати податкову звітність, отримувати інформаційні повідомлення, здійснювати звірку розрахунків з бюджетом та користуватися іншими електронними послугами. Використання електронного кабінету дозволяє значно спростити процедури адміністрування податків та зменшити адміністративне навантаження на бізнес [4].

Суттєву роль у контролі за достовірністю податкових даних відіграє система електронного адміністрування податку на додану вартість. Незважаючи на те, що вона безпосередньо пов'язана з ПДВ, інформація, яка накопичується в цій системі, активно використовується для аналізу операцій підприємств та перевірки

правильності визначення фінансового результату, що є базою для обчислення податку на прибуток [5].

Комплексною інформаційною системою, що використовується працівниками податкових органів, є автоматизована система «Податковий блок». Вона забезпечує облік платників податків, контроль за своєчасністю подання звітності, проведення камеральних перевірок та аналіз податкових ризиків. Завдяки цій системі значно підвищується ефективність контрольної роботи та зменшується ймовірність порушень податкового законодавства [6].

Впровадження інформаційних технологій у процес адміністрування податку на прибуток має численні переваги як для податкових органів, так і для платників податків. Для державних органів це означає підвищення ефективності контролю за рахунок автоматичного виявлення ризикових операцій, скорочення витрат на обробку паперових документів, можливість оперативного отримання аналітичної інформації та зниження рівня корупційних ризиків. Автоматизація процесів дозволяє мінімізувати вплив людського фактора та забезпечити більш об'єктивний підхід до оцінки діяльності платників.

Для платників податків використання інформаційних систем також має значні переваги. Зокрема, спрощується процедура подання звітності, зменшуються витрати часу та ресурсів на взаємодію з податковими органами, з'являється можливість оперативно отримувати інформацію про стан розрахунків з бюджетом. Крім того, автоматичні перевірки даних допомагають уникати помилок при заповненні декларацій, що знижує ризик застосування штрафних санкцій.

Сучасні інформаційні системи адміністрування податку на прибуток базуються на використанні передових технологій обробки даних. Однією з таких технологій є Big Data, яка дозволяє обробляти великі обсяги інформації про діяльність підприємств. Це дає можливість виявляти закономірності та аномалії, що можуть свідчити про ухилення від оподаткування або інші порушення. Як зазначається у наукових дослідженнях, використання великих даних є важливим інструментом підвищення ефективності державного управління у країнах, що розвиваються [9].

Не менш важливим є застосування технологій машинного навчання. Алгоритми машинного навчання дозволяють автоматично аналізувати поведінку платників податків, визначати рівень ризику, прогнозувати податкові надходження та оптимізувати процес планування перевірок. Це сприяє більш раціональному використанню ресурсів податкових органів і підвищенню ефективності контролю.

Окремої уваги заслуговує технологія блокчейн [11], яка забезпечує незмінність та прозорість даних. Хоча її використання у податковій сфері поки що перебуває на стадії експериментів, вона має значний потенціал для підвищення довіри до податкової системи та зменшення рівня шахрайства.

Важливим напрямом розвитку податкового адміністрування є впровадження ризик-орієнтованого підходу. Його суть полягає у концентрації зусиль контролюючих органів на тих платниках, які мають найвищий рівень ризику порушення податкового законодавства. Інформаційні системи відіграють ключову роль у реалізації цього підходу, оскільки саме вони забезпечують автоматичний аналіз великої кількості показників діяльності підприємств. На основі такого аналізу формується рейтинг ризиковості платників, що дозволяє ефективно планувати перевірки та підвищувати їх результативність [8].

Ефективність адміністрування податку на прибуток значною мірою залежить від рівня інтеграції інформаційних систем з іншими базами даних. Зокрема, важливе

значення має взаємодія з державними реєстрами, банківськими системами та іншими інформаційними ресурсами. Це дозволяє здійснювати перехресну перевірку даних, що значно підвищує ймовірність виявлення порушень. Інтеграція інформаційних систем також сприяє підвищенню якості аналітичної роботи та прийняттю більш обґрунтованих управлінських рішень.

Розширення інтеграційних можливостей дає змогу формувати цілісну інформаційну картину діяльності платника податків. Наприклад, зіставлення даних фінансової звітності з інформацією з банківських операцій, митних декларацій або реєстрів майнових прав дозволяє виявляти невідповідності, приховані доходи або штучне заниження податкової бази. Такий підхід значно підвищує ефективність податкового контролю та зменшує можливості для ухилення від оподаткування.

Крім того, інтеграція інформаційних систем сприяє автоматизації процесів обміну даними між різними державними органами. Це дозволяє уникнути дублювання інформації, скоротити час її обробки та підвищити оперативність реагування на виявлені порушення. У результаті підвищується ефективність роботи як податкових органів, так і інших інституцій, що беруть участь у фінансовому контролі.

Важливим аспектом є також можливість використання інтегрованих даних для побудови складних аналітичних моделей. Завдяки цьому стає можливим не лише виявлення вже існуючих порушень, а й прогнозування потенційних ризиків. Використання таких підходів дозволяє перейти від реактивної моделі контролю до проактивної, коли податкові органи можуть запобігати порушенням ще на етапі їх виникнення.

Разом із тим, інтеграція інформаційних систем потребує вирішення низки організаційних і технічних питань. Серед них – забезпечення сумісності різних інформаційних платформ, стандартизація форматів даних, а також захист інформації від несанкціонованого доступу. Важливим є також дотримання законодавчих вимог щодо захисту персональних даних, що вимагає впровадження сучасних механізмів кібербезпеки.

У довгостроковій перспективі подальший розвиток інтеграції інформаційних систем має бути спрямований на створення єдиного інформаційного простору державного управління. Це дозволить забезпечити більш ефективний обмін даними, підвищити прозорість економічних процесів та зміцнити фінансову дисципліну серед платників податків [3].

Разом із тим, впровадження інформаційних систем у податковому адмініструванні супроводжується певними викликами. Одним із найбільш актуальних є питання кібербезпеки. Податкові системи містять значні обсяги конфіденційної інформації, що робить їх привабливою ціллю для кіберзлочинців. Тому забезпечення належного рівня захисту даних є одним із пріоритетних завдань держави.

Ще одним суттєвим викликом у процесі цифровізації податкового адміністрування є недостатній рівень цифрової грамотності окремих платників податків. Це ускладнює ефективне використання електронних сервісів, знижує рівень їх доступності та може призводити до помилок під час подання звітності. У зв'язку з цим виникає необхідність у систематичному проведенні навчальних заходів, розробці методичних рекомендацій, а також створенні інтуїтивно зрозумілих інтерфейсів інформаційних систем, орієнтованих на користувачів із різним рівнем підготовки. Особливого значення набуває підтримка користувачів через консультаційні сервіси,

довідкові центри та інтерактивні інструкції, що сприяє підвищенню загального рівня цифрової культури платників податків.

Крім того, важливим фактором залишається необхідність постійного оновлення технологічної бази інформаційних систем. Швидкий розвиток інформаційних технологій, поява нових інструментів обробки даних і зростання обсягів інформації потребують регулярної модернізації програмного забезпечення, серверної інфраструктури та каналів зв'язку. Це, у свою чергу, вимагає значних фінансових ресурсів, що створює додаткове навантаження на державний бюджет. Водночас відсутність своєчасного оновлення може призвести до зниження ефективності роботи систем, збільшення кількості технічних збоїв і зростання ризиків кіберзагроз.

Не менш важливою є проблема адаптації інформаційних систем до постійних змін у податковому законодавстві. Оскільки нормативно-правова база у сфері оподаткування досить динамічна, виникає потреба в оперативному внесенні змін до програмних продуктів. Це вимагає тісної взаємодії між розробниками програмного забезпечення та державними органами, а також впровадження гнучких технологічних рішень, здатних швидко реагувати на законодавчі нововведення.

Додатковим аспектом є необхідність забезпечення рівного доступу до цифрових сервісів для всіх категорій платників податків, включаючи представників малого бізнесу та фізичних осіб-підприємців, які можуть мати обмежені технічні можливості. Це передбачає розвиток альтернативних каналів доступу до податкових послуг, зокрема мобільних застосунків, спрощених версій електронних сервісів та інтеграцію з іншими державними цифровими платформами. Реалізація таких заходів сприятиме підвищенню рівня залученості платників податків до електронної взаємодії з державою та забезпечить більш ефективне функціонування податкової системи в цілому. У контексті глобалізації економіки особливого значення набуває міжнародна співпраця у сфері податкового адміністрування. Обмін інформацією між країнами дозволяє ефективніше боротися з ухиленням від оподаткування та забезпечувати справедливий розподіл податкового навантаження. Як зазначається у звітах міжнародних організацій, цифрова трансформація податкових адміністрацій є ключовим напрямом їх розвитку у сучасному світі [10].

Таким чином, застосування інформаційних систем у процесі адміністрування податку на прибуток є необхідною умовою ефективного функціонування податкової системи. Вони забезпечують автоматизацію процесів, підвищення якості аналітики, прозорість та ефективність контролю. Подальший розвиток цієї сфери має бути спрямований на впровадження новітніх технологій, підвищення рівня кібербезпеки, розвиток цифрових навичок користувачів та розширення міжнародної співпраці. Це сприятиме створенню сучасної, ефективної та прозорої системи оподаткування, яка відповідатиме викликам часу та забезпечуватиме стабільний розвиток економіки держави.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України. Київ : Верховна Рада України, 2023.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20230903>.

2. Державна податкова служба України. *Офіційний вебпортал*. URL: <https://tax.gov.ua>.

3. Міністерство фінансів України. *Офіційний сайт*.
URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.

4. Електронний кабінет платника податків: методичні матеріали та інструкції користувача. *ДПС України*. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/966788.html>.
5. Система електронного адміністрування ПДВ (СЕА ПДВ): нормативні документи та роз'яснення. *ДПС України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v1403872-15>.
6. Автоматизована інформаційна система «Податковий блок»: опис та функціональні можливості. *ДПС України*. URL: https://tax.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_arkchiv/proekt--modernizatsiya-derj/podatkovui-blok.
7. Тоцька О. Л. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 340 с.
8. Хомовий С. М., Литвиненко В. С., Сістук Є. В. Використання інформаційних технологій в обліку і оподаткуванні заробітної плати. *Ефективна економіка*. 2022. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.10.20>.
9. K. Vassakis, E. Petrakis, I. Kopanakis. Big Data Analytics: Applications, Prospects and Challenges. *Mobile Big Data: A Roadmap from Models to Technologies*. G. Skourletopoulos, G. Mastorakis, C. X. Mavromoustakis, C. Dobre, E. Pallis, Eds. Cham : Springer International Publishing, 2018. Pp. 3-20.
10. Tax Administration 2023: Comparative information on OECD and other advanced and emerging economies. OECD, 2023. URL: <https://surl.it/zhesys>.
11. Хома Н. Г., Цинайко С. П. Безпека блокчейну: потенціал і ризики. II Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні підходи до розвитку технологій та економіки IADTE 2025». 2025. Свалява. ЗУНУ. Червень 6, 2025. С. 376-379.

Наукове видання

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами
IX Міжнародної науково-практичної конференції

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-
ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Київ, Україна, 30 квітня 2026 р.

Відповідальний за випуск

Н. В. Швець

Техн. редактор

К. В. Христофорова

Оригінал-макет

К. В. Христофорова

Електронне видання

Формат файлу: PDF, сторінка А4 (210x297 мм)

Умовн. друк. арк. 27,9.